

LES COSES S'HAN DE FER EXTRAORDINÀRIES

Plovia. Tot li semblava més bonic quan plovia, els verds del bosc es tornaven encara més vius, els núvols pintaven paisatges i li encantava l'olor que feia la terra després d'haver plogut, que es deia *petricor*.

Però sobretot, a l'Antònia li agradava la pluja per les sensacions: una certa nostàlgia de quan era petita; banyar-se a la bassa i que comencés a ploure, córrer amb les amigues perquè s'havien deixat el paraigua, aquells primers anys que va estar aprenent a pintar, quan el cel era la seva més gran inspiració, passant-se hores a la finestra, només per fer justícia a allò que veien els seus ulls.

Fins i tot ara, anys després, les memòries d'aquelles terres; el seu poble, el seu mas, la seva infància, li semblaven tan vives com si hagués sigut ahir.

Tot va començar el dia que va obrir aquell llibre.

No era poc comú trobar-se a l'Antònia a la biblioteca, hi passava més hores que a casa, llegint, llegint i llegint. Així va ser com va aprendre paraules com ara *petricor*, *atzavara* o *enreixinament*.

Aquell dia mateix, d'un octubre fosc i fred, que totes les fulles ja jeien a terra, l'Antònia era a la biblioteca. No hi hauria de ser; als seus pares no els agradava quan llegia, ni quan escrivia els seus poemes, contes o narracions.

Es va acostar al despatx del bibliotecari, un home jove, alt, de cabells tan negres com les plomes d'un corb i ulls més blaus que el cel que a ella tant li agradava pintar.

Però a ella no li interessava gaire el bibliotecari.

-Bon dia, Carles. - el va saludar.

-Senyoreta Antònia! Què puc fer per a vostè?- li va respondre el bibliotecari, esbossant un petit somriure.

-Doncs vinc a bus- -va començar.

-Deixi'm endevinar, el llibre que ha demanat?- la va tallar ell, arquejant una cella.

-Com ho has sabut?- va dir, sorpresa i emocionada.

-Perquè és la quarta vegada que m'ho pregunta aquesta setmana.- li va créixer el somriure.

-I és dimecres.

L'Antònia va envermellir. Potser a vegades podia ser una mica insistent, però tot tenia la seva explicació.

-Però el necessito!

-No em va dir que ja se l'havia llegit? Diverses vegades, em sona que va dir 5 o 6, com a mínim. Aquell llibre no m'agrada gaire, és inquietant, algunes coses no s'haurien d'escriure.

-No ho entens, Carles. *Frankenstein* és una d'aquelles obres que no es pot llegir només un cop. La Mary Shelley va escriure art pur, la manera en la qual va ordenar les paraules, descriure els llocs i expressar els sentiments és indiscutiblement extraordinari; et fa sentir com si fossis allà tu mateix, et fa tremolar, pensar i dormir amb el terror.- ho va dir tot de cop, les paraules escapant-se-li dels llavis. Va sospirar, i tot just anava a començar a parlar de la complexitat dels personatges quan en Carles va parlar.

-Doncs, senyoreta Antònia, crec que s'haurà d'esperar. Encara no el tinc, potser demà.- La decepció devia ser visible a la seva cara, perquè ràpidament va afegir: -Però m'ha arribat una còpia de l'obra teatral dels Jocs Florals d'Olot de fa un parell d'anys, aquella que va causar tanta polèmica. Està a la prestatgeria de la dreta, de la secció de novetats, per si la vol mirar.

-Gràcies, Carles.- va girar cua, no gaire segura de què fer. D'altra banda, les seves cames ho tenien molt clar. Quan se'n va adonar, ja estava a la seva butaca de sempre, la més vella de tot l'edifici, i l'única còmoda. Amb tots els nous aires del modernisme, algú havia decidit fer cadires 'modernes', visualment precioses, però diguem que la comoditat no n'era una característica especialment ressaltada.

Va decidir apropar-se a la prestatgeria de novetats, i buscar aquest títol tan polèmic.

El seu dit va resseguir els llibres, mentre les preguntes del seu cap es disparaven; i perquè importa qui ho ha escrit? El sexe de l'autor no influeix les seves habilitats. Si ho escrivia un home, era art, si ho feia una dona era bogeria, inquietant i polèmic.

Per fi, va trobar-lo, el va fullejar, l'olor de llibre inundant-li els sentits. Va seure a la seva butaca, i mentre la pluja picava amb el terra i els cargols sortien, va començar.

L'Antònia es va quedar mirant per la finestra. Havia acabat el llibre, i notava una certa apatia escampant-se-li per les extremitats. La mateixa que va sentir en acabar Frankenstein, aquella que sempre li venia quan havia passat per tantes emocions en tan poca estona que el seu cap ni ho sabia processar.

Va deixar *La infanticida* a la prestatgeria de novetats, i de sobte, va adonar-se del fred que feia, de la biblioteca buida, la foscor que ja s'havia quasi completament apoderat de l'horitzó i de que arribava molt tard.

Va sortir corrents de la biblioteca, i va anar directa cap a casa. Córrer amb els botins mullats era una veritable tortura, les faldilles que li arribaven als turmells eren massa pesades, la cotilla li esclafava les costelles i esbufegava tant que semblava el vent mestral.

Tot just abans d'arribar, va sentir el soroll característic de les claus de casa i immediatament

es va amagar al primer porxo que va veure. Poc després va sentir les veus dels seus pares, xerrant amb uns amics. Avui els pares havien anat a sopar. " Però comptava que arribessin una mica més tard." Va pensar. "Si s'adonen que he tornat a anar a la biblioteca, s'enfadaran. I molt."

No podia entrar per la porta principal, es trobaria els pares de cara, i la porta de darrere ja devia estar tancada amb clau a hores d'ara. Això li deixava una opció: la finestra.

Afortunadament, no era la primera vegada que ho havia de fer, desafortunadament, un esbarzer que l'última vegada era tendre i inofensiu, que no s'havia tallat per mandra, ara era extens i punxegut.

L'Antònia es va treure els botins i els va tirar cap amunt. "Victòria." Va pensar. I llavors va sentir com es trencava alguna cosa. "No he dit res." Tot arrufant les celles.

Es va intentar concentrar en tot; les pedres fredes sota les seves mans, la suor que lliscava pel seu coll, la posició dels seus peus, mans i cos tal com anava pujant, concentrar-se en tot menys la distància entre ella i el sòl ferm, que s'anava allunyant a poc a poc.

De sobte, es van sentir passos, algú pujant les escales. Un calfred li va pujar per l'esquena. Però ja quasi podia tocar el marc de la finestra, l'únic que s'interposava en el seu camí era l'esbarzer. Ni ho va dubtar. L'Antònia va impulsar-se cap a dalt amb un moviment brusc, els seus dits agafant-se al marc i, fent força, es va estirar cap amunt. Li va entrar mig cos, però alguna cosa la frenava, agafant-la de la cama.

I llavors va notar un lleu dolor a la cama, com unes punxades que li coïen. La seva mirada va baixar... l'esbarzer! De l'altre costat de la porta, unes claus feien un soroll metàl·lic en picar l'una contra l'altra.

Va estirar la cama amb totes les seves forces, fins que per fi es va desfer de l'esbarzer, però a l'instant que ho va fer, va perdre l'equilibri i les mans no li van fer cas: l'Antònia va caure cap enrere.

O, més ben dit, ho hauria fet, si algú no li hagués agafat el canell.

-Vinga! Fes força Antònia.- va dir una veu suau i dolça. Li va fer cas, agafant-se a la mà que li oferia, començant a estirar-la cap a dins. De fet, de la força que feia, l'Antònia va caure damunt de la seva salvadora.

-Em pensava que em vas prometre que seria l'última vegada que feies això... Doncs, l'última vegada que ho vas fer!- la Maria va renyar-la. -No pots continuar fent això, germaneta.

-Ho sé, ho sé, avui és l'últim dia...- va començar -Ho dic de veritat aquesta vegada! No em miris amb aquesta cara, Maria!

-Portes dient-m'ho més de quatre anys. - l'Antònia va obrir la boca, però la seva germana ja s'estava embaland. -De veritat t'esperes que-.

La porta es va obrir.

-Però es pot saber què feu?- va cridar la seva mare en veure-les. Les dues assegudes a terra, al costat de la finestra, vermelles; una de ràbia, l'altra de suor, esforç i por. L'Antònia amb els peus nus, les seves sabates una a cada punta del menjador (una havia topat amb un gerro i al terra hi havia peces de ceràmica escampades), la cama plena de sang i els cabells de boja, i la Maria a mig cridar.

-Coses de noies. - van respondre alhora, amb un gran somriure.

Després d'haver recollit els bocins de ceràmica i els botins de l'Antònia, i per descomptat, haver-se emportat l'esbrancada del segle per part dels seus pares, ella i la Maria jeien al

terra del lavabo de la casa.

El marbre del terra estava glaçat sota les seves mans, i va mirar de centrar-se en allò mentre la Maria li feia cures al tall que s'havia fet amb l'esbarzer. La Maria feia molt bé les cures, tant, que l'Antònia sempre deia que podria ser metgessa, però ella no hi estava molt d'acord: deia que ella es casaria i tindria fills, com la mare.

Un silenci incòmode ocupava l'espai entre elles, i a part d'alguna queixa ocasional de l'Antònia, no se sentia ni un ratolí.

Uns minuts després, la seva germana va trencar el silenci:

-Espero que aquell llibre teu hagi valgut la pena.

-Encara no ha arribat.

-Llavors que has estat fent, tanta estona allà? -va qüestionar la seva germana. -Que potser has estat amb en Carles? - va dir, rient de la cara que feia.

-No! Ja saps que no m'interessa. -va declarar, i llavors va afegir, més tímidament.

-Però...-Ui, ui, ui! Què ha passat?

-He llegit aquest llibre... - a la Maria li va caure la cara. - Ha sigut... Increïble. I l'ha escrit una dona! La Víctor Català!

-Això és un nom d'home, germaneta.- li va dir la seva germana, aixecant una cella.

-No, és un pseudònim. -va corregir-la, i va afegir, en veure la seva cara. -Significa nom de ploma. Un nom fals que utilitzen els artistes per no ser reconeguts.

-I perquè t'ha agradat tant?

-Per un milió de raons, però sobretot: perquè ara ja sé que és possible. - sense esperar, va continuar. - És possible ser escriptor i dona.

-On vols anar a parar amb això, Antònia? - la veu de la seva germana es va tornar molt seriosa.

-Vull ser com ella. Vull anar a Barcelona i escriure i guanyar premis i ser una dona moderna.- ja s'ho imaginava; prendre l'aire fresc al balcó d'un edifici d'aquells, dels alts i

imponents, amb les baranes de ferro treballat i vidres de mil colors.

-Però que dius? Què t'has donat un cop al cap?- la Maria es va aixecar. - Els pares mai t'hi deixarien anar!

-Doncs hi aniré sola! - va rebatre ella.

-Sola? Sola! Una dona sola a la gran ciutat. T'has tornat boja, Antònia. - I així era com la mirava la seva germana: com si fos boja.

Durant un moment, només van sentir els esbufecs de totes dues.

-Perdó, Antònia.-No passa res, tens raó.- va girar cua, sortint del lavabo i pujant a la seva habitació.

"No sé ni perquè m'he emocionat." Va pensar.

Aquella nit l'Antònia se'n va anar a dormir amb les galtes mullades i el cor trencat.

Però mai va parar de pensar-hi, mai va parar d'intentar escriure les seves historietes, els seus poemes; a les tantes de la nit, a la feble llum de la lluna. I mai en va agafar ni un de diner d'aquell muntet amagat sota el seu llit pel dia que marxés a la gran ciutat. Pel dia que els seus somnis es fessin realitat.

Fins que el dia va arribar, anys després, un matí de març.

Es va despertar aviat, molt abans que el sol sortís, i el ferrocarril sortia en menys de trenta minuts, així que va agafar els diners de sota el seu llit, la bossa plena de roba, llibres, fulls en blanc, plomes i tinta.

Va deixar una nota, ben escrita al taulell de la cuina, explicant a la seva família que faria i perquè no hi era. Va sortir de la seva habitació, i va baixar el passadís, va passar per la dels

seus pares sense cap dubte, però el moment que es va trobar davant de la porta de l'habitació de la Maria, el cor se li va estrènyer. La seva mà va es va apropar al pany, un dit estirant-se per fregar-lo, abans d'apartar-la bruscament.

"Si li dono l'oportunitat, farà que no marxi." Va pensar. Així que amb el cor pesat, l'Antònia es va girar, i va baixar les escales.

Va obrir la porta del carrer, l'aire fresc topant amb la seva cara. Un sospir ben profund se li va escapar. De veritat podia abandonar casa seva, la seva família, la seva vida, per un somni tan improbable?

-I què creus que estàs fent exactament?- aquella veu suau i dolça li va arribar a les orelles. Es va girar de cop, trobant-se cara a cara amb la Maria.

-Això... Jo només...-se li va trencar la veu.

La Maria la va abraçar.

-Exactament què creus que estàs fent, marxant sense dir-me adeu?- la seva germana va començar a plorar, abraçant-la encara més fort.

-Però...- les llàgrimes també li lliscaven a ella per les galtes, eren salades i li bullien a la cara.

-Té. - li va donar un sobre. -Són per a tu. Aprofita'ls bé.

-T'estimo.

-Jo més. Ara corre, que encara no arribaràs!

-Com ho has sabut?- va preguntar- Si no et vaig dir res?

-Soc la teva germana gran, Antònia. -va somriure. -Ho sé tot.

Quasi no va arribar a temps al ferrocarril. "Sí que m'ha anat de poc." Va pensar, ja dins del seu vagó corresponent.

Abruptament, un soroll va retronar per tot el vehicle, ressonant dins els seus ossos. I la màquina va moure's, al principi acompanyada d'un soroll metàl·lic i pesat, però, a poc a poc, va anar agafant velocitat, fins que el poble en el qual havia viscut tota la seva vida no era res més que un punt a l'horitzó.

L'Antònia es va apartar de la finestra del compartiment del seu vagó, va deixar-se caure al seient o el que fos, estava massa cansada per pensar, només sabia que la seva butaca de la biblioteca era millor. A mesura que se li anaven aclucant els ulls, els seus pensaments esdevenien lliures: des de la Maria, fins a la seva butaca de la biblioteca, passant pels seus pares, la Víctor Català i la ciutat que l'esperava.

-Senyoreta! Senyoreta! Ja estem a l'última parada, és hora de baixar! Es va despertar amb un senyor baixet, calb amb el nas vermell que l'escribassava. Quina manera de començar el dia. "Més ben dit, la nit." Va pensar, mirant per la finestra.

-Doncs? Què espera senyoreta? - l'home li va cridar l'atenció.

-No es preocupi, ja baixo. - va dir, una mica irritada, abans que el pànic li pugés al cap.

-D'això... On som? -va afegir amb un petit somriure incòmode.

L'home es va passar la mà per la cara.

-Barcelona, senyoreta. Està baixant a l'estació de França.- va respondre.

Barcelona era realment enorme, colossal, gegant i formidable. La veritat és que no hi havia prous adjectius per descriure-la; carrers amples plens de gent, tot inundat de color, llum i música, les persones rient, xerrant i amb l'activitat d'un formiguer.

Fins i tot amb el seu abric gruixut, amb el qual encara tenia fred, i el seu equipatge es va sentir diminuta enmig tot aquell xivarri.

Va anar de local en local, preguntant si els quedaven habitacions; i li van donar tota mena de 'No, s'ha de reservar.', 'Que té reserva?' i 'Tot ocupat, per persones que ho van reservar a l'hora.'.

Tant de buscar i caminar, l'havia allunyat de les llums i les persones, ara es trobava en un carreró petitet. Va entrar i es va dirigir a la recepcionista.

-Bona nit, que els queden habitacions?- va recitar, com tantes vegades ho havia fet aquesta nit.

-Té reserva?- en fer que no amb el cap, la senyora velleta asseguda darrere la taula va continuar. -Llavors no. Que passi una bona nit.

En sortir al carrer, es va fixar en un home que hi havia assegut a terra amb roba bruta i immòbil. S'hi va apropar curiosa però de darrere seu la recepcionista va dir: -Jo no ho faria, joveneta. Déu sap si porta puces.

L'home es va rascar i ella se'n va apartar. La velleta va fer cara de fàstic i va tornar a la seva feina.

Li va caure una gota al cap. Normalment li agradava la pluja però en aquell moment no va notar el seu cor embalar-se ni va desitjar poder pintar el cel o el bosc.

Va continuar caminant, mullada, amb els peus gelats i el nas vermell però decidida. No li agradava la gran ciutat, era massa... gran. Desconeguda, perillosa, i un altre cop, gran.

Va acabar rondant sense rumb, pensant en les paraules de la Maria fa anys, en la raó que tenia, en com d'enfadats estarien els seus pares. Quan es va adonar d'on era, l'escenari del seu voltant havia tornat a canviar; ara era a un barri més arreglat, net i tranquil. Els edificis eren preciosos i s'estiraven fins a les estrelles, amb les seves façanes decorades i portes desmesurades.

Una mica més avall, podia veure una llum, música i riure que provenia d'un petit local. S'hi va acostar i va llegir el cartell: *Els Quatre Gats*. "Quin nom més peculiar." Va pensar. "Tal com m'està anant la nit, necessito distreure'm." A més, s'estava morint de fred.

En entrar, una ona de calor la va envair, i es va fixar en un quadre de la paret de dos homes vestits de blanc anant amb tàndem, se'l va quedar mirant una bona estona.

Les parets estaven pintades de groc, un color una mica massa alegre per a ella, com a mínim en aquell moment. Les decoracions eren quadres; a cada paret i racó. Les taules, ben parades amb copes de vidre del car i cadires de fusta. L'ambient era acollidor, familiar i alegre, exactament com els clients, tots units en una rotllana escoltant al que estava al mig. Darrere d'aquest, hi havia exposats uns quadres preciosos, que representaven un port a la posta de sol i una dona llegint al bosc envoltada d'arbres i flors.

Es va preguntar si havia entrat en un culte o a alguna cosa de l'estil.

Lavors va sentir que deia l'home del mig. Recitava un poema. Un poema preciós, tan ben articulat que quasi li va fer saltar les llàgrimes.

Va estar allí dempeus una estona fins que un home ben arreglat amb un vestit de mudar, alt i ros, d'ulls grisos com el fum, es va fixar en ella.

-I qui és vostè?- va preguntar, amb un to ridiculitzant. -Sap que avui només poden entrar artistes, no? Què és escriptora? Escultora? Pintora? Música?

Les altres persones es van girar cap a ells, amb ulls curiosos. L'Antònia es va gelar, el cor li va fer un bot, i de sobte es va quedar sense paraules.

-Doncs, miri... Jo... Jo m'he equivocat.- va dir, tímidament, abaixant el cap. -Ja marxo.

-Què és això?- l'home li va agafar la bossa, de la qual en sortia la seva llibreta de poemes.

-Oh! Ja ho entenc... És una aficionada, vol ser com nosaltres! Fins i tot té els seus poemets apuntats!- va riure en obrir-la.

Ella només va poder observar i escoltar amb horror mentre aquell home llegia els seus poemes i tots els seus amics reien amb ell.

-No, no és això! M'he equivocat, de veritat! - va provar.

-A si?- en va llegir un, i ell va riure, però alguns dels seus companys la van considerar, aixecant celles perfectes o col·locant-se bé les ulleres.

Es va morir de vergonya. Era un dels primers poemes que havia escrit, sentint-lo ara, pensava en tantes maneres de millorar-lo...

-Jordi, deixa la pobra noia tranquil·la. - una dona, que devia ser la personificació de la bellesa; pell clara, cara pigada, cabell d'un color roig com la sang i ulls grisos com el mar després d'una tempesta, es va interposar entre ella i aquell home. -No te'n riguis dels seus poemes, que ja t'agradaria que fossin teus.

L'home, el Jordi, va posar els ulls en blanc. Però li va donar la llibreta a la senyora que havia parlat, que portava un vestit preciós: de ratlles grises i blanques, amb puntes per la vora.

-Però ha entrat al local sense permís, en un dia d'exposició, la teva exposició, Elisabet.- va retornar el Jordi, i dirigint-se cap a ella, va dir: -així que, ja ho has sentit: Adeu-siau, estimada aficionada.

Ella va abaixar el cap i va fer per girar-se, quan l'Elisabet la va parar.

-Doncs no. El permís li dono jo, si la... Com et dius?- va preguntar.

-Antònia. Em dic Antònia.- per primera vegada, va parlar fort i clar. L'Elisabet va somriure.

-Si l'Antònia es vol quedar, que es quedi aquí. - I llavors va afegir, picant-li un ull gris. -A veure si la podem convèncer de què ens llegeixi algun poema més.

Es va tornar vermella. L'Elisabet va assenyalar un racó del local, una mirada càlida als seus

ulls, i va dir: -T'hi apuntes?

Va seguir-la i es va asseure al seu costat, abans de donar-li les gràcies.

-Gràcies? No es mereixen, em disculpo pel meu germà, pobret, ningú l'ha informat de la idea del respecte.

-Sou germans? -va preguntar, incrèdula.

-Només en nom i sang, si pogués, ni el miraria a la cara. Però els pares volen que ens avinguem, i no pots dir que no als pares, oi?- va remarcar la pèl-roja.

No va contestar, en part per què no era el millor exemple d'escoltar als pares i en part perquè l'estómac li va rugir.

-Et deus estar morint de gana, deixa'm convidar-te a sopar.- va dir l'Elisabet, i en sentir-la seva queixa, va afegir-li: -Pel que ha fet el meu germà.

-D'acord.

-I, mentrestant, em pots explicar com has arribat aquí.

Així que, l'Antònia li va explicar a l'Elisabet com una noia de poble havia arribat a Barcelona per a complir un somni gairebé impossible.

En una setmanal'Elisabet i l'Antònia s'havien fer molt amigues, tot i tenir moltes diferències; la classe social, la família, l'educació... Tenien una cosa en comú; totes dues eren artistes, totes dues eren dones intentant fer-se un lloc en el gran món de l'art.

La seva amiga la va ajudar a trobar una fonda decent i es veien cada dia per parlar d'art, caminar per la ciutat o tan sols per passar estona juntes.

L'Elisabet era pintora. Les obres que va veure aquell dia, en entrar a *Els Quatre Gats*, un lloc on ara anava gairebé cada dia, eren seves. Li va ensenyar moltes coses noves, com

diferents tècniques de pintura i la llum, de com se signa i com es donen a conèixer nous autors.

L'Elisabet li va explicar els problemes que va tenir amb el segon quadre, el de la dona llegint.

-Les dones no poden pintar persones. Només podem pintar flors, bodegons i, si tens sort, paisatges. -li va explicar un dia. -Per a aquell quadre, com no tenia model, vaig haver d'estar davant el mirall més de 15 hores!

-Doncs no ho trobo gens just. -va respondre l'Antònia. -Qui millor per pintar dones que les mateixes dones?

Van riure i el mateix dia més tard quan ella feia trenes amb els cabells de color foc de la seva amiga, al balcó del seu apartament, va tindre una idea.

-I si em pintes a mi? - va proposar. -Si no vols, no he dit res. Però com m'has dit que no tenies model...

A l'Elisabet se li va il·luminar la cara. I, de sobte, ja estava carregada de pinzells i pintures.

-D'acord, Antònia, seu aquí. Ara, aixeca aquest braç! Perfecte. Gira't una mica cap allà! No tant! Quieta! Ara estàs perfecta.

Quan ja portaven una estoneta i la pintora ja va tenir la base enllestida, van començar a xerrar.

-Què és allò? -va preguntar la pintora, assenyalant la seva cama. Hi havia unes ratlles d'un color rosa fluix, un record de l'esbarzer, una memòria més d'aquell dia. El dia que li va canviar la vida.

-Diguem que de petita era molt... Inquieta. -va riure.

-Saps que els Jocs Florals són d'aquí un parell de setmanes? Podries intentar inscriure-t'hi.

El cor li va anar a mil, idees per a possibles escrits ja volaven pel seu cap.

-De veritat? No m'ho puc creure! - va xisclar. -I tu creus que jo puc inscriure'm?

-És clar que sí, dona. -va respondre, i llavors va afegir. -Però no et moguis tant!

Es van passar una bona part de la tarda pintant i sent retratada, un cop van haver acabat seien totes dues al balcó de l'Elisabet mirant com el sol es ponia i prenent l'aire fresc.

-Per això vaig vindre aquí. - va confessar en veu baixa, admirant el joc de colors que feien el sol, les ombres i els vidres. -Per a ser lliure, moderna, una artista.

L'Elisabet va recolzar el seu cap a l'espatlla de la seva amiga. - Jo he de donar les gràcies a la Víctor Català també, no?- va somriure. -Si no, no et tindria aquí amb mi. No tindria ningú amb qui parlar, riure, pintar, escoltar...

Al matí següent l'Antònia estava asseguda a la seva tauleta de fusta, full en blanc davant i ploma a la mà. La pluja picava contra la finestra marcant un ritme estranyament relaxant.

Ara només li faltaven les idees.

-No em ve res al cap! - va queixar-se, es va aixecar i va anar a veure què feia la seva amiga. -Com si algú me l'hagués buidat!

L'Elisabet estava asseguda davant del seu quadre, el que va fer ahir, donant-li els últims tocs de llum i color. L'Antònia es va fixar en una cosa; al turmell dret de la dona de la pintura hi havia una cicatriu blanca.

-Elisabet! -va sorprendre's. -T'has equivocat! Has pintat la meva cicatriu! Ho has d'arreglar, si no t'arruïnarà tot el quadre.

-No m'arruïnarà el quadre, Antònia. -va dir la seva amiga, amb calma. -Jo pinto tot allò que veig, i et veig a tu. No només puc pintar la teva bellesa, ho he de pintar tot; la teva història, el teu dolor, les teves emocions, *tota la teva vida*.

Va sortir el sol.

En veure la seva cara va afegir: -La gent diu que pintar és retratar allò que veus, però a l'hora de fer-ho, només pinten allò que veuen els seus ulls. I el cor? El cor veu molt més enllà; la tristesa, l'alegria... I les coneix aquestes emocions, per això les sap representar. De veritat em podria anomenar artista, si no l'hagués pintat?

Va abraçar la seva amiga. -Gràcies. - Ella no va preguntar per què, tan sols li va tornar l'abraçada. Dalt al cel va aparèixer l'arc de Sant Martí.

L'Antònia va tornar a la seva taula, amb el cap ben ple d'idees.

Les dues setmanes següents se les va passar envoltada de diccionaris, llibres i fulls de paper llisos i rebregats per sobre la taula i per tot el terra de la seva habitació. Per fi ho tenia; un poema no només podia ser de coses grans, èpiques o fantasioses, per què no feia un poema de la vida quotidiana, d'un acte normal, que en veritat tenia molt de significat darrere? Que tenia tota la vida darrere.

Cada acte és una recopilació de totes les experiències, emocions i decisions de la nostra vida. I s'ha de representar tota; sí, mites i grans llegendes i herois i amor impossible, però també: caure i pelar-se el genoll, riure amb els amics, els germans, llegir-te el teu llibre preferit, tot i que ho has fet vint vegades...

La vida real, normal, però al mateix temps; profunda, plena d'emocions, com ho sentia tothom del seu dia a dia.

Les coses no han de ser extraordinàries, les coses s'han de *fer* extraordinàries.

Va agafar el premi de les mans del senyor que li oferia.

Va obrir la porta del seu nou apartament compartit amb l'Elisabet que anava darrere seu carregada de coses.

Va seure amb la seva amiga pintant, modelant una per a l'altra.

Va acompanyar-la a la seva primera exposició gran, en un museu ben conegut.

Va ser acompanyada en la seva primera lectura en veu alta, a *Els Quatre Gats*, on tothom, fins i tot el Jordi, va aplaudir.

Va obrir porta a la seva germana i la seva neboda, convidant-les a prendre un cafè.

Va acompanyar a la seva neboda; des d'un quadre que va pintar, amb ajuda de l'Elisabet, fins a l'escenari, on va recollir el mateix premi que ella va guanyar, ja feia tants anys.

Va plorar, quan la seva amiga va anar al cel, a fer companyia a la seva germana.

I sempre, sempre, sempre; va escriure tot allò que veia, de pau a guerra, de felicitat a tristesa, de plaer a dolor i de vida a mort.

Però, plovia. L'olor de *petricor* li va arribar al nas. L'Antònia va mirar per la finestra amb el cor lleuger; ella ho havia aconseguit.

D'una acció tan petita, com ara llegir un llibre, a un resultat tan gran.

Havia fet d'una vida ordinària, una extraordinària.